

“Pension Fund Governance” richtlijnen

II.4 “ Pension Fund Governance” richtlijnen

Deel I Inleiding

Op grond van artikel 11a van de Landsverordening ondernemingspensioenfondsen (Lop) (AB 1998 no. GT 17, gewijzigd AB 2001 no. 91) kan de Centrale Bank van Aruba (de Bank) algemene richtlijnen en aanbevelingen geven voor de bedrijfsvoering met betrekking tot de bestuurlijke en administratieve organisatie, met inbegrip van de financiële administratie en de interne controle. In dit kader heeft de Bank richtlijnen voor “Pension Fund Governance” opgesteld. De richtlijnen zijn mede gebaseerd op de door de OECD in juli 2002 uitgebrachte “Guidelines for pension fund governance”¹ en creëren een zekere normstelling voor het gedrag van het bestuur van een ondernemingspensioenfonds.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het naleven van onderhavige richtlijnen en dient jaarlijks in het bestuursverslag in een separate (sub-) paragraaf in hoofdlijnen een uiteenzetting te geven van de governance structuur van het pensioenfonds en welke procedures en maatregelen van interne controle aanwezig zijn om naleving van onderhavige richtlijnen te waarborgen. Onderhavige richtlijnen treden met ingang van 1 januari 2007 in werking.

Deel II Structuur Governance

1. Het bestuur

1.1 Verantwoordelijkheid

Ingevolge artikel 18 van de Lop is ieder bestuurder van een pensioenfonds verplicht te zorgen dat het bepaalde bij of krachtens de Lop, alsmede de bepalingen van de statuten en reglementen van het fonds worden nageleefd, en dat, voor zover artikel 10 van de Lop toepassing vindt, het beleid van het fonds gevoerd wordt overeenkomstig de actuariële en bedrijfstechnische nota. Het bestuur dient ervoor zorg te dragen dat geen excessieve risico's worden genomen die de solvabiliteit van het fonds in gevaar zouden kunnen brengen. Het bestuur draagt zorg voor een integriteitbewuste bedrijfscultuur, geïntegreerd in de bedrijfsvoering alsmede een systematische analyse van integriteitsrisico's. Voor wat betreft de integere uitoefening van het bedrijf wordt verwezen naar paragraaf 3 van de Richtlijn Integere Bedrijfsvoering.

Het pensioenfonds beperkt zijn activiteiten tot het verstrekken van pensioenuitkeringen en het verrichten van werkzaamheden die daar rechtstreeks verband mee houden.

Het bestuur stelt zich bij het uitoefenen van zijn bestuurstaak onafhankelijk op.

¹ Guidelines For Pension Fund Governance, OECD, juli 2002

Het draagt er zorg voor dat het pensioenfonds handelt ten behoeve van alle belanghebbenden van het fonds. De belanghebbenden zijn deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de financieel betrokken werkgever(s). Het bestuur draagt er zorg voor dat de administratieve organisatie en de daarin verweven maatregelen van interne controle van het fonds, respectievelijk van de externe uitvoerder(s) voldoen aan de daaraan te stellen eisen.

1.2 Betrouwbaarheid en geschiktheid

Het bestuur dient zodanig te zijn samengesteld dat zij haar taak naar behoren kan vervullen. Elk bestuurslid dient, eventueel na een korte inwerkperiode, geschikt te zijn om zowel de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen als, zijn specifieke taak binnen het bestuur uit te oefenen. De betrouwbaarheid van de bestuursleden dient buiten twijfel te staan. Op grond van artikel 4 lid 1 van de Landsverordening ondernemingspensioenfonds (AB 1998 no. GT 17) (Lop) benoemt een ondernemingspensioenfonds zonder voorafgaande toestemming van de Bank geen bestuurder. Het bestuur van een ondernemingspensioenfonds dient een formeel verzoek om toestemming om een bestuurder te mogen benoemen in bij de CBA, voorzien van een ingevulde Personal Questionnaire, bijbehorende documenten alsmede een intern uitgevoerde geschiktheidsbepaling ten behoeve van de betrouwbaarheid- en geschiktheidstoetsing. De voorzitter van het bestuur ziet er op toe dat dit gebeurt. Verwezen wordt naar paragraaf 2 van de Richtlijn Integere Bedrijfsvoering voor de betrouwbaarheid- en geschiktheidstoetsing.

1.3 Taak en werkwijze

Het bestuur vergadert zo vaak als nodig wordt geacht voor het besturen van het pensioenfond, doch tenminste vier (4) keer per jaar. Van een gehouden vergadering worden notulen opgemaakt, die in de eerstvolgende bestuursvergadering behandeld en vastgesteld dienen te worden. De voorzitter ziet erop toe dat alle bestuursleden tijdig worden geïnformeerd over de agendapunten, alsmede over alle voor de vergadering relevante documenten beschikken.

1.4 Commissies

1.4.1 Beleggingscommissie

Het bestuur stelt desgewenst een beleggingscommissie in. De beleggingscommissie adviseert het bestuur onder meer over het vaststellen of wijzigen van het beleggingsbeleid (inclusief de uitgangspunten van het asset-liability model). Indien er geen beleggingscommissie is ingesteld oefent het bestuur zelf deze taak uit. In de beleggingscommissie mogen ook externe deskundigen als lid of adviseur zitting nemen.

De beleggingsresultaten dienen tenminste op kwartaalbasis in de bestuursvergaderingen te worden besproken op basis van interne en/of externe gestandaardiseerde rapportages. Van deze vergaderingen worden notulen opgemaakt.

1.4.2 Auditcommissie

Het bestuur stelt desgewenst een auditcommissie in. In deze commissie kunnen ook externe deskundigen als lid of als adviseur zitting hebben.

De auditcommissie richt zich in ieder geval op de volgende onderwerpen:

- Beoordeling toereikendheid financiële informatieverschaffing door het pensioenfonds aan belanghebbenden;
- Beoordeling effectieve opvolging van aanbevelingen van de toezichthouder, de externe accountant en de actuaris;
- Beoordeling van de werking van de interne controle maatregelen;
- Beoordeling van het functioneren van de informatie- en communicatie-technologie.

Als er geen auditcommissie is ingesteld, oefent het bestuur de hierboven omschreven taken zelf periodiek uit.

Het is aan te bevelen dat het bestuur de externe accountant vraagt haar bij te staan bij de beoordeling van bovengenoemde zaken.

2. Verantwoordelijkheid bestuursleden

2.1 Leden bestuur

De leden van het bestuur opereren onafhankelijk en kritisch ten opzichte van elkaar. Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen het pensioenfonds en zijn bestuursleden wordt vermeden. Bestuursleden mogen geen andere werkzaamheden (direct noch indirect) verrichten voor het pensioenfonds dan die voortspuiten uit hun bestuursfunctie.

Ten minste één lid van het bestuur is een financieel deskundige, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring bezit op financieel-administratief terrein.

Het bestuur stelt vast of bestuursleden al dan niet een vergoeding voor hun werkzaamheden als bestuurslid ontvangen. De vergoedingsregeling en wijzigingen daarin worden jaarlijks medegedeeld aan de Algemene Vergadering (AV). Bij de bepaling van de vergoeding wordt rekening gehouden met de financiële draagkracht van het fonds. Ingevolge artikel 5, derde lid, van de Lop is ieder bestuurslid bevoegd onder de in bedoeld artikel genoemde condities een deskundige te raadplegen, alsmede zich ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.

2.2 Rol voorzitter

De voorzitter van het bestuur ziet erop toe dat:

- Het bestuur naar behoren functioneert;
- De bestuursleden tijdig alle documenten ontvangen die nodig zijn voor een goede uitoefening van hun taken;
- Voldoende tijd bestaat voor de beraadslaging en de besluitvorming door het bestuur;
- De ingestelde commissies goed functioneren;
- Met belanghebbenden regelmatig wordt overlegd en dat zij tijdig, juist en volledig worden geïnformeerd over alle voor hen relevante ontwikkelingen binnen het pensioenfonds, alsmede omtrent de door hen opgebouwde aanspraken en wijzigingen daarin.

3. Pensioenvermogen

3.1 Deskundigheid

Het bestuur van het pensioenfonds heeft voldoende deskundigheid om het beleggingsbeleid vast te stellen en de uitvoering daarvan te beoordelen. Is die deskundigheid niet structureel binnen het bestuur aanwezig dan besteedt het bestuur het beheer van zijn vermogen uit. Uitbesteden aan externe investment managers geschiedt indien binnen het bestuur structureel de deskundigheid bestaat om de selectie van externe investment managers te verrichten, hun prestaties te evalueren en daaraan consequenties te verbinden. Is die deskundigheid niet structureel aanwezig dan kiest het bestuur voor herverzekeren.

3.2 Beleggingsbeleid

Het bestuur dient ervoor zorg te dragen dat haar beleggingen solide zijn en dat het fonds over voldoende weerstandsvermogen beschikt om eventuele tegenvallers in de beleggingen op te kunnen vangen. Het bestuur dient zo nodig haar beleggingsbeleid hierop aan te passen.

Het bestuur gaat in zijn beleggingsbeleid onder meer in op:

- Het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille;
- De strategische asset allocatie;
- De gehanteerde benchmarks;
- De keuze voor intern versus extern vermogensbeheer;
- Het omgaan met risicofactoren bij het beleggen;
- Het valutabeleid.

Het beleggingsbeleid wordt schriftelijk vastgelegd. Een exemplaar hiervan wordt aan de Bank verstrekt. Ook dient de Bank onverwijld van significante wijzigingen hierin op de hoogte te worden gesteld.

Het bestuur beoordeelt tenminste ieder kwartaal de performance van de beleggingsportefeuille in het licht van de afgesproken vergelijkingsmaatstaf ‘benchmark’. Het bestuur analyseert de verschillen en gaat na of er bijgestuurd dient te worden. De AV wordt jaarlijks geïnformeerd over het gevoerde beleggingsbeleid, de behaalde resultaten, alsmede de verwachte ontwikkelingen daarin.

4. De externe accountant

Het bestuur benoemt een accountant als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Lop. Een eventuele wijziging van externe accountant wordt schriftelijk en onverwijld ter kennis gebracht van de Bank.

De accountant is onafhankelijk; hij maakt geen deel uit van een kantoor dat is gelieerd aan het kantoor van de actuaris.

De accountant geeft jaarlijks een verklaring van getrouwheid bij de verslagstaten af als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van de Lop en rapporteert jaarlijks omtrent zijn controlebevindingen in de vorm van een management-letter. Hierin dient ook melding te worden gemaakt van eventuele tijdens de controle geconstateerde tekortkomingen in de “governance” van het fonds. Het bestuur is verantwoordelijk voor een tijdige en adequate follow-up op de eventuele in de management-letter geconstateerde tekortkomingen en gedane aanbevelingen.

5. De actuaris

Het bestuur benoemt een actuaris die aangesloten is bij het Actuarieel Genootschap in Nederland dan wel bij een vergelijkbare beroepsorganisatie met vergelijkbare opleidingseisen en beroepsregels voor een certificerend actuaris. Het bestuur brengt schriftelijk en onverwijld een eventuele wijziging van actuaris ter kennis van de Bank.

Het bestuur ziet erop toe dat de werkzaamheden van de actuaris en die van de accountant op elkaar zijn afgestemd.

Ingevolge artikel 10, derde lid, van de Lop, alsmede de Algemene richtlijnen voor ondernemingspensioenfondsen van de Bank, stelt de actuaris jaarlijks een actuair verslag op over zijn onderzoek naar de financiële positie van het fonds.

6. Afleggen van verantwoording

Het bestuur legt over de vervulling van zijn taak in het jaarverslag en zonodig tussentijds verantwoording af aan de AV. Er wordt tenminste één keer per jaar een AV gehouden. In deze vergaderingen wordt ook bekendheid gegeven aan de door de toezichthouder, externe accountant of actuaris geconstateerde tekortkomingen en gedane aanbevelingen over het afgelopen boekjaar en de wijze waarop daarmee door het bestuur is omgegaan. Van de AV-vergaderingen worden door het bestuur notulen opgemaakt.

Deel III Instrumenten Governance

7. Administratieve organisatie en interne controle

Het pensioenfonds beschikt over een op het pensioenfonds toegesneden interne administratieve organisatie en intern risicobeheersings- en controlesysteem. Deze beogen te waarborgen dat personen en organisatorische eenheden handelen in overeenstemming met alle van toepassing zijnde procedures en regelingen. Het bestuur is verantwoordelijk voor het instellen en handhaven van zorgvuldige interne procedures.

8. Informatieverstrekking

Het pensioenfonds informeert tijdig en volledig de belanghebbenden omtrent alle voor hen relevante aangelegenheden betreffende het pensioenfonds.

De deelnemers dienen jaarlijks een opgave te ontvangen van de door hen opgebouwde rechten en bij beëindiging van het deelnemerschap een opgave van de premievrije rechten alsmede eventueel naderhand zich daarin voordoende wijzigingen uit hoofde van bijvoorbeeld indexatie.

Het pensioenfonds informeert de belanghebbende tijdig en schriftelijk omtrent onder meer het door het pensioenfonds gevoerde beleid, voorgenomen wijzigingen in het pensioenbeleid, de financiële resultaten, alsmede de financiële positie van het pensioenfonds en de verwachte ontwikkelingen daarin.

9. Verslaggeving

Het opstellen van het jaarverslag, de verslagstaten, de kwartaalrapportages en de ad hoc externe verslaggeving vergen zorgvuldige interne procedures die de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de betreffende rapportages waarborgen.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de verslaggeving van het pensioenfonds.